

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

80

Vragen van het lid **Smits** (SP) aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *ouders die een leraar betalen van een bekostigde school* (ingezonden 29 juli 2011).

Antwoord van minister **Van Bijsterveldt-Vliegenthart** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 23 september 2011).

Vraag 1

Wat is uw reactie op de artikelen «Ouders betalen leraar»¹ en «Ouders gevraagd om geld voor extra leraar»²?

Antwoord 1

Voor mijn reactie verwijs ik u naar mijn antwoorden op de onderstaande vragen.

Vraag 2

Hoe is het idee ontstaan dat ouders allen 300 euro meebetalen aan het salaris van een leerkracht? Kwam dit idee van de ouders of van de school?

Antwoord 2

Uit contact met het bevoegd gezag is gebleken dat het initiatief vanuit het team en de ouders is gekomen en dat het bevoegd gezag het voorstel heeft overgenomen.

Vraag 3

Deelt u de mening van de directeur van basisschool De Basis in het Groningse Mussel dat de kwaliteit van het onderwijs wordt aangetast wanneer er nog maar twee groepen zouden zijn voor de hele basisschool? Zo ja, hoe gaat u voorkomen dat de onderwijskwaliteit wordt aangetast? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

Ik deel deze mening niet geheel. Het kan voor leraren lastig zijn om aan een combinatiegroep (een samenvoeging van twee of meer leerjaren in één groep) les te geven, maar het is zeker mogelijk. De Inspectie van het Onderwijs wijst er in het Onderwijsverslag 2009/2010 op dat verreweg de

¹ NRC, 21 juli 2011.

² Dagblad van het Noorden, 2 juli 2011.

meeste kleine scholen ten minste voldoende kwaliteit leveren. Dat geldt ook voor De Basis (zie ook mijn antwoord op vraag 4).

Wel is het zo dat kleine scholen een grotere kans hebben om zwak of zeer zwak te worden. Om die reden heb ik in het actieplan «Basis voor Presteren» aangekondigd dat er een programma komt om kleine scholen te ondersteunen bij het (blijvend) realiseren van een goede onderwijskwaliteit. De doelgroep van dit programma bestaat uit scholen met minder dan vijftig leerlingen. De Basis hoort daar ook toe.

Vraag 4

Begrijpt u de wanhoop van de ouders die vrezen voor de kwaliteit van het onderwijs voor hun kinderen? Zo ja, hoe gaat u deze vrees wegnemen?

Antwoord 4

Ik betreur het als ouders wanhopig zijn en vrezen voor de kwaliteit van het onderwijs. Daar is volgens mij geen reden toe, gelet op de bevindingen van de inspectie. Tijdens een inspectieonderzoek dat op 24 november 2010 is uitgevoerd, heeft De Basis het vertrouwen van de Inspectie van het Onderwijs gekregen. In februari 2011 is op grond hiervan het basisarrangement toegekend. Dit betekent dat het onderwijs op De Basis van voldoende niveau is. Ik hoop dat deze positieve bevindingen de onrust bij de ouders kunnen wegnemen.

Vraag 5

Wat is uw oordeel over het feit dat ouders de docent zelf gaan betalen, omdat deze anders wordt wegbezuinigd? Deelt u de mening dat niet de ouders, maar het schoolbestuur moet zorgen voor genoeg leerkrachten? Zo ja, wat gaat u doen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

De rijksbekostiging is toereikend voor het inrichten van het onderwijs op kleine scholen. Deze scholen krijgen relatief meer geld per kind, onder andere vanwege de kleine scholentoeslag.

Het schoolbestuur is verder verantwoordelijk voor het onderwijsaanbod. Het moet de rijksbekostiging aanwenden voor het onderwijsproces op de school. Dit betekent ook dat men moet zorgen voor voldoende leerkrachten om het onderwijs te geven. Het is daarom niet nodig dat ouders een leraar gaan betalen. Zij kunnen daartoe evenmin verplicht worden gesteld. Het basisonderwijs is immers gratis. Het staat ouders vrij om op vrijwillige basis een ouderbijdrage te geven.

Vraag 6

Deelt u de mening dat het onwettig en onaanvaardbaar is dat ouders leerkrachten zelf gaan betalen, aangezien het hier om het primaire onderwijsproces gaat? Wat gaat u doen om deze situatie ongedaan te maken zonder dat de leerlingen er de dupe van worden?

Antwoord 6

Een bestuur mag aan ouders een extra bijdrage vragen maar dit is te allen tijde op vrijwillige basis. Bovendien dient goedkeuring te worden gevraagd aan de medezeggenschapsraad. Essentiële besluiten met betrekking tot het schoolbeleid, waaronder de vaststelling of wijziging van de hoogte en de bestemming van de ouderbijdrage zijn namelijk onderworpen aan het instemmingsrecht van de (oudergeleding) van de medezeggenschapsraad. Het aanvaarden van extra (ouder)bijdragen voor het aanstellen van een leerkracht moet dan ook deze instemming hebben.

Indien een ouderbijdrage wordt gebruikt voor het aanstellen van een extra leerkracht die ingezet wordt voor het geven van onderwijs, kunnen kinderen van ouders die hieraan niet mee kunnen of willen betalen, hiervan niet worden uitgesloten.

Vraag 7

Deelt u de mening dat dit soort oplossingen alleen mogelijk is voor ouders die genoeg geld hebben? Zo ja, hoe voorkomt u dat publieke scholen op deze manier deels privaat worden?

Antwoord 7

Deze mening deel ik niet. Het basisonderwijs is gratis. Het bijdragen door ouders aan de kosten van een extra leraar is niet nodig, omdat de rijksbesteding toereikend is.

Vraag 8

Wat zijn de voorschriften over de besteding van giften van religieuze instellingen aan scholen? Mogen scholen deze giften inzetten voor zaken die het primaire proces raken, zoals onderwijzend personeel?

Antwoord 8

Met een groot aantal onderwijspartners is in februari 2009 het convenant «Scholen voor primair en voortgezet onderwijs en sponsoring» afgesloten. Hierin staat opgenomen dat een gift wordt gezien als een donatie. Dat is een geldelijke bijdrage, niet gebaseerd op de onderwijswetgeving en de ouderbijdragen, waarvoor het bevoegd gezag geen tegenprestatie levert.

In het convenant staat opgenomen dat de continuïteit van het onderwijs niet in gevaar mag komen doordat op enig moment sponsormiddelen of donaties wegvallen (art. 6). Het uitvoeren van aan de school wettelijk opgedragen kernactiviteiten, mag niet afhankelijk worden van de extra middelen.

In dit verband merk ik nogmaals op dat de overheid zorgt voor de reguliere bekostiging van de scholen waarmee men in staat is te voldoen aan de wettelijke verplichtingen.

Vraag 9

Wanneer kunnen wij uw plannen tegemoet zien om de bevolkingskrimp in goede banen te leiden? Bent u bereid schoolbesturen die te maken hebben met krimp tegemoet te treden wanneer zij vanwege die krimp in financiële moeilijkheden komen?

Antwoord 9

Op 14 september 2011 heb ik de Tweede Kamer geïnformeerd over de onderzoeksresultaten van het Instituut voor Onderzoek van Overheidsuitgaven over de kostenontwikkeling bij schoolbesturen in het primair en voortgezet onderwijs die te maken hebben met krimp. In mijn beleidsreactie, waarnaar ik hier volledigheidshalve verwijs, zet ik uiteen welke maatregelen ik tref op dit thema.